

U C H W A Ł A Nr LXII/475/2014
Rady Miejskiej w Białej Piskiej
z dnia 30 września 2014 r.

w sprawie **Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2015 - 2016**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz.594 ze zm.), w związku z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz.124) - **Rada Miejska w Białej Piskiej uchwala, co następuje:**

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2015-2016, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białej Piskiej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej

mgr Elżbieta Sakowska

Załącznik do Uchwały Nr LXII/475/2014

Rady Miejskiej w Białej Piskiej

z dnia 30 września 2014 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
na lata 2015 - 2016

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

§ 1.

W ostatnich latach wśród młodego pokolenia nadal obserwuje się konsumpcję różnych środków psychoaktywnych. Zjawisko to dokumentują zarówno badania europejskie, jak i prowadzone w Polsce. Obserwuje się np. obiektywnie łatwiejszy dostęp do środków psychoaktywnych (rozwój sieci dealerskiej), większą różnorodność i atrakcyjność asortymentu, pojawiają się różnorodne przykłady i sposoby stosowania, dostarczane przede wszystkim w środkach masowego przekazu, ale także w bezpośrednim przekazie społecznym (częściej i więcej mówi się o narkotykach).

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW NARKOTYKOWYCH

§ 2.

1. Czym są narkotyki?

To tak wiele różnych środków i tak wiele dramatycznych problemów z nimi związanych, że trudno się dziwić, iż na ich temat krąży wiele półprawd, a nawet wręcz legend nic z prawdą nie mających wspólnego. Narkotyki przedstawiane bywają jako śmiertelne niebezpieczeństwo, grożące uzależnieniem już po pierwszym kontakcie, ale także jako zupełnie niegroźne źródło przyjmowanych doznań.

Niemożliwe jest też podanie przyczyn, dla jakich dana osoba bierze narkotyki. Pierwszy raz jest najczęściej typowy – podstawowym motywem jest ciekawość. Później bardzo wiele przyczyn decyduje o tym, czy powroty do narkotyków są częstsze czy rzadsze. Analizuje się i opisuje najczęściej występujące motywy, ale stanowią one tylko częściowe wytłumaczenie zjawiska, jakim jest używanie narkotyków przez młodych ludzi. Każdy, kto dopiero zaczyna swoją narkotykową karierę, ma swoje powody do brania. Im jest ich jednak więcej, tym większe prawdopodobieństwo, że z czasem narkotyki staną się tego problemem.

2. Jak wygląda droga przeciętnego narkomana?

Zawsze zaczyna się od pierwszego razu. Każda osoba, która spróbowała narkotyków, może się od nich uzależnić, co nie znaczy że musi się tak stać. Ale bezpieczny pozostaje tylko ten, kto tej furtki nigdy nie otworzył.

Drugim etapem narkotykowej drogi są eksperymenty, próby dobierania odpowiednich ilości środka, żeby uzyskiwane efekty były jak najprzyjemniejsze, a zarazem żeby nadal w miarę dobrze funkcjonować w życiu.

f

Trzecia faza – faza coraz częstszych powrotów – charakteryzuje się tym, że coraz trudniej jest obyć się bez narkotyku. Dana osoba nie jest jeszcze uzależniona, ale narkotyk staje się w jej życiu czymś ważnym.

Ostatnią czwartą fazą jest uzależnienie, kiedy to narkotyk staje się najważniejszą rzeczą w życiu człowieka, zastępuje mu bliskie osoby, przyjaciół, zainteresowania, pasje i ambicje życiowe.

3. Wiedza i przekonania

Badania wskazują, że wiedza o narkotykach współczesnej młodzieży jest dość rozległa – uczniowie bez problemów podają np. nazwy różnych substancji – jednak nie jest wystarczająco szczegółowa i dokładna. Młodzież chętnie przyjmuje do wiadomości i aprobuje te opinie, które podważają szkodliwość niektórych substancji (np. popularnej marihuany) traktując zakazy dotyczące ich używania jako jeszcze jeden wyraz nieuzasadnionych ograniczeń narzucanych im przez dorosłych.

Wiedza na temat różnych substancji psychoaktywnych przekazywana młodzieży i jej opiekunom (rodzicom, wychowawcom, nauczycielom) nie może być zatem ogólnikowa (jak np. mówienie o narkotykach w ogóle) – powinna nie tylko odzwierciedlać stan aktualnej wiedzy naukowej dotyczącej różnych substancji, doraźnych i odległych skutków ich zażywania, a także pokazywać w sposób dostępny dla młodzieży mechanizmy działania różnych substancji w każdym obszarze (biologicznym, psychicznym i społecznym) funkcjonowania człowieka, a szczególnie młodego, rozwijającego się organizmu.

4. Fakty i mity o narkotykach w różnych środowiskach

MITY	FAKTY
Wszyscy biorą narkotyki	Większość młodych ludzi nie bierze narkotyków
Każdy powinien spróbować jak to jest po narkotykach	Próbując narkotyków narażasz życie i zdrowie
Jak będę uważał i brał tylko czasami to się nie uzależnię	Nikt nie jest odporny na uzależnienie, ktoś kto bierze narkotyki może się od nich uzależnić
Niektóre narkotyki pomagają w nauce	Narkotyki działają niekorzystnie na układ nerwowy, osłabiają pamięć, zmniejszają chęć do nauki

Narkotyki pomagają rozwiązywać problemy	Żaden narkotyk nie pomaga rozwiązywać problemów przeciwnie powodują, że osoba biorąca ma ich coraz więcej
Narkotyk to lekarstwo na raka	Narkotyk jest szkodliwą substancją psychoaktywną
Nie wszystkie narkotyki są szkodliwe	Używanie każdego narkotyku może spowodować uzależnienie i zrujnować życie człowiekowi
Niektórzy biorą narkotyki i nie mają z tego żadnych kłopotów	Każdy biorąc narkotyki ponosi straty, zdrowotne, finansowe, ma problemy w domu i w szkole

Młodzież coraz więcej wie o negatywnym wpływie narkotyków na zdrowie jednak przekonana jest, że może próbować kilka razy i na tym skończyć. Praktyka wykazuje, że dla wielu jest to ponad ich siły. Młodzi ludzie najczęściej nie są przygotowani do rozwiązywania problemów życia codziennego np. relacje z rówieśnikami, z rodzicami, problemy w nauce itp. Sięgają wtedy po środki, które mają im pomóc w rozwiązaniu problemu, nie zdając sobie jednak sprawy z tego, że na jednej próbie się nie kończy. Z tego względu programy edukacyjne powinny uczyć zachowań asertywnych, umiejętności mówienia NIE w sytuacji kiedy jest presja środowiska rówieśniczego. Poza programami kierowanymi do młodzieży ważnymi działaniami są programy skierowane do rodziców mające na celu budowanie lepszych relacji między rodzicem a dzieckiem, ponieważ im lepszy jest kontakt z dzieckiem, tym łatwiej ustrzec je przed narkotykami.

Istotą działań profilaktycznych jest przeciwdziałanie zagrożeniom, których wystąpienie lub spotęgowanie w przyszłości wydaje się wysoce prawdopodobne. Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za niekorzystne i dolegliwe społecznie. Z tego względu jest znacznie bardziej opłacalna niż kosztowne działania naprawcze konieczne w sytuacji, gdy zaskakująco wzrasta skala wcześniej nie dostrzeganych lub bagatelizowanych niepożądanych zjawisk. Narkotyki biorą dziś dzieci z rodzin biednych i bogatych, rozbitych i pełnych, z małych miasteczek i z dużych miast. Błędym poglądem jest więc stwierdzenie, że narkomania dotyka tylko ludzi z tzw. marginesu społecznego. Coraz więcej dzieci z tzw. „dobrych domów” sięga po używki.

Ostatnie rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia promują działania zmierzające do upowszechniania zdrowych stylów życia, a jednym z elementów zdrowego stylu życia jest powstrzymanie się od nadużywania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków. Osiągnięcie takiego celu ogólnego jest możliwe jedynie poprzez ścisłą interdyscyplinarną współpracę i ścisłą koordynację działań wielu instytucji. Zakłada się, że im większy jest popyt na zdrowe style życia, tym mniejszy na używanie substancji psychoaktywnych. Warto dodać, że efektywne działania profilaktyczne zmierzające do ograniczania używania środków

odurzających mogą wpływać korzystnie na szersze aspekty życia społecznego zapobiegając przestępczości, chronić zdrowie, zapobiegać problemom szkolnym i rodzinnym.

Narkotyki nie są reklamowane w prasie, radiu czy telewizji. Informacje na ich temat podawane są przeważnie z ust do ust. Ten rodzaj reklamy jest bardzo skuteczny, ponieważ o „towarze” dowiadujemy się od osób budzących zaufanie, o których myślimy, że są naszymi przyjaciółmi. Równie sugestywne są doniesienia internetowe opisujące działanie narkotyków znoszących stres albo zmęczenie, a przynoszących wesołość, luz i dobre samopoczucie.

Narkotyki zaczynają wchodzić w świat dorosłych. Zastanawiając się nad tym „być czy mieć”, coraz częściej wybiera się drugą alternatywę. Synonimem szczęścia stał się sukces i pieniądze. Narkotyki w początkowym okresie dają „napęd” do pracy, a potem w stosunkowo krótkim czasie pozwalają się odprężyć, zrelaksować. Młody biznesmen nie zdaje sobie sprawy z kosztów, jakie wkrótce poniesie. Handlarze „towarem” doskonale wiedzą, że sami nie muszą do niczego dochodzić nauką i wyczerpującą pracą. Wystarczy, że delikwenta wciągną w narkomanię, a wszystko, co ma „klient”, staje się ich własnością.

Rozpoznanie zjawiska narkomanii jest coraz trudniejsze również z uwagi na „nowocześniejsze” formy przeprowadzania transakcji handlowych.

Państwa europejskie podejmują szereg działań mających na celu zmniejszenia problemów wynikających z używaniem środków psychoaktywnych. Zrozumiałe jest, że znaczenie w/w problemów w Europie jest różnorodne tak ze względu na uwarunkowania geograficzne jak i kulturowe, itp.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Cytowany akt prawny wskazuje zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii, które należą do zadań własnych gmin, wskazuje również zadania jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa zabezpiecza też środki finansowe na realizację programu, które pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie, którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest program przeciwdziałania narkomanii. Program jest uchwalany przez Radę Miejską. Zadania ujęte w programie są koordynowane przez Punkt Konsultacyjny i Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ROZDZIAŁ III

INFORMACJA o PROBLEMIE NARKOMANII i ZASOBACH w GMINIE BIAŁA PISKA

§ 3.

W styczniu 2011 roku przez Firmę „Ekspertyzy-Edukacja-Terapia EKSTER” z Opolna Zdroju została przeprowadzona diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych w mieście i gminie Biała Piska. Badaniami zostali objęci:

a) mieszkańcy gminy (mężczyźni i kobiety), którzy ukończyli 18 lat – sondaż uliczny,

b) uczniowie szkół gminy (dziewczęta i chłopcy) w trzech grupach wiekowych:

- uczniowie klas szóstych szkół podstawowych,
- uczniowie klas trzecich gimnazjów,
- uczniowie klas drugiej szkoły ponadgimnazjalnej.

Wnioski z przeprowadzonego badania:

1. Młodzież a narkotyki

- ❖ mimo tego, że narkotyzowanie się nie jest przez uczniów Białej Piskiej postrzegane jako zjawisko powszechne, to jednak co dwudziesty szóstoklasista, niemal co piąty uczeń trzeciej klasy gimnazjum i czterech na dziesięciu uczniów drugiej klasy szkoły ponadgimnazjalnej przyznaje się do kontaktów ze środkami odurzającymi (najczęściej jest to marihuana). 4% gimnazjalistów i 12% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej miało kontakt ze środkami odurzającymi w okresie 30 dni przed badaniem,
- ❖ tylko co trzeci z badanych uważa, że jego rówieśnicy posiadają wystarczającą wiedzę o narkotykach i szkodliwych skutkach ich działania,
- ❖ 26% uczniów szkoły średniej spotkało w szkole osobę rozprowadzającą narkotyki, a poza szkołą – 55%. Wśród gimnazjalistów odpowiednio: 29% i 39%,
- ❖ młodzi ludzie mają przekonanie, że w narkotyki można najprędzej zaopatrzyć się na dyskotecę , czy w pubie, ale kupno środka odurzającego w innych miejscach też nie nastręcza trudności,
- ❖ jeśli chodzi o dopalacze, to kontakty młodzieży z tymi substancjami mają charakter sporadyczny

2. Dorośli a narkotyki

- ❖ połowa dorosłych ankietowanych mieszkańców Białej Piskiej uważa, że w ich okolicy łatwy jest dostęp do narkotyków,
- ❖ zdecydowana większość dorosłych mieszkańców Białej Piskiej (96%) uważa, że za posiadanie narkotyków powinno się karać (wśród młodzieży takie przekonanie podziela 73% badanych).

Przedstawione informacje wskazują, że problem używania środków psychoaktywnych ma charakter ogólnokrajowy. Gmina Biała Piska nie wyróżnia się pod względem nasilenia tego problemu od innych gmin w naszym kraju.

W porównaniu jednak z problemami wynikającymi z używania i nadużywania alkoholu problemy związane z narkotykami są znacznie mniejsze, jednak zagrożenia tego nie można pominąć.

Na podstawie zebranego materiału można wyciągnąć następujące wnioski:

- ❖ kontynuować programy profilaktyczne w szkołach dla uczniów i informacyjno-edukacyjne dla rodziców,
- ❖ wspierać działania alternatywne dla młodzieży,
- ❖ kontynuować programy profilaktyczne integralne z zajęciami sportowymi dla młodzieży,
- ❖ kontynuować medialny system informacji o zagrożeniach związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz o działaniach podejmowanych na terenie miasta,
- ❖ kontynuować współpracę z Komisariatem Policji w Białej Piskiej,
- ❖ wspierać programy profilaktyczne uczące „mówić nie biorę”,
- ❖ realizować edukację społeczności lokalnej.

Zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii są zbieżne z zadaniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Z tego względu większość z nich jest ujęta w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015r. Między innymi realizacja programów profilaktycznych, które obejmują w swoich treściach problemy używania środków psychoaktywnych w tym alkohol, narkotyki, tytoń. Programy te realizowane są również na terenie miasta i gminy Biała Piska i rozszerzone o różne formy zajęć sportowych co jest jednym z elementów zdrowego stylu życia.

Każdy z obszarów działań wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii może być realizowany w różny sposób. Jest to związane z możliwościami oraz lokalnymi potrzebami.

Program skierowany jest nie tylko do osób uzależnionych od narkotyków, ale do całej społeczności lokalnej. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii koordynowany jest przez Punkt Konsultacyjny i Gminna Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ROZDZIAŁ IV

CELE I REALIZATORZY PROGRAMU

§ 4.

1.Celem Programu jest

- 1)zapobieganie rozwojowi używania środków psychoaktywnych oraz uzależnienia od narkotyków,
- 2)zmniejszenie rozmiaru problemów aktualnie występujących.

2.Podstawowymi warunkami do realizacji tych działań jest:

- 1) prowadzenie szerokiej profilaktyki wśród dzieci i młodzieży oraz rodziców,
- 2) rozpowszechnianie programów informacyjnych i psychoedukacyjnych dla różnych grup społecznych.

3. Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

1. Pełnomocnik Punktu Konsultacyjnego w Białej Piskiej.
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej.
4. Inne podmioty np. osoby fizyczne, osoby prawne, podmioty nie posiadające osobowości prawnej, które realizują zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz organizacje pozarządowe, którym zlecane są zadania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

ROZDZIAŁ V

ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

§ 5.

Źródłem finansowania zadań programu przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ VI

ZADANIA i SPOSÓB REALIZACJI

§ 6.

„Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od narkotyków należy do zadań własnych gmin w większości zadania te obejmują”:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Porady informacyjne i terapeutyczne dla społeczności lokalnej miasta i gminy Biała Piska.
2. Wspieranie organizacyjne grup samopomocowych.
3. Realizacja programów dla osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Porady informacyjne dla osób uzależnionych od narkotyków (Punkt Konsultacyjny).

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Porady prawne dla członków rodzin,

2. Udzielanie wsparcia i motywowanie do podjęcia leczenia.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Udzielanie pomocy dzieciom zagrożonym narkotykami w świetlicach.

2. Realizacja programów w zakresie profilaktyki szkolnej.

3. Realizacja pozalekcyjnych programów profilaktycznych integralnych z zajęciami sportowymi i również na terenie gminy.

4. Realizacja programów dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin.

5. Wspieranie programów profilaktycznych „uczących mówić nie biorę”.

6. Kontynuowanie programów edukacyjnych dla rodziców dzieci uczęszczających do szkół.

7. Udział w kampanii ogólnokrajowej.

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi z zakresu zapobiegania narkomanii o charakterze profesjonalnym.

2. Wspomaganie organizacyjne grup pomocowych.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętymi ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Udzielanie pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej.

2. Udzielanie schronienia.

3. Udzielanie pomocy i schronienia dzieciom z rodzin z problemem narkotykowym.

WSKAŹNIKI:

1. ilość porad,
2. ilość osób uczestniczących w programach,
3. ilość osób, którym udzielono informacji,
4. ilość z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące,
5. ilość dzieci objętych pomocą w świetlicach,
6. ilość młodzieży biorącej udział w zajęciach pozalekcyjnych,
7. ilość rodziców uczestniczących w programach,
8. ilość osób objętych pomocą społeczną,
9. ilość środków finansowych przeznaczonych na pomoc społeczną dla rodzin z problemem narkotykowym,
10. ilość osób, którym udzielono schronienia,
11. ilość dzieci z rodzin z problemem narkotykowym, którym udzielono schronienia.

ROZDZIAŁ VII

PLAN WYDATKÓW NA REALIZACJE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII w latach 2015-2016

§ 7.

1. Środki finansowe przeznaczone na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2015 r.

Dział: 851

Rozdział: 85153 – Zwalczanie narkomanii

Realizacja zadań Programu Przeciwdziałania Narkomanii – 7.500 zł

f

2. Przewidywane środki finansowe na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2016 r.

Dział: 851

Rozdział: 85153 – Zwalczanie narkomanii

Realizacja zadań Programu Przeciwdziałania Narkomanii – 7.500 zł.

ROZDZIAŁ VIII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 8.

Zadania do realizacji w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2015-2016 zlecane będą w trybie obowiązujących przepisów, a zwłaszcza na podstawie:

1. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz.124),
2. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.),
3. ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.).

Kryteria oceny projektów ubiegających się o sfinansowanie ze środków budżetu gminy Biała Piska na zadania w trybie innym niż wynikający z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą podane do wiadomości z chwilą uruchomienia procedury konkursowej.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej

mgr Elżbieta Sakowska